

Pausereglen – den lidt længere forklaring ...

Af: Peter Kanstrup, områdegruppeformand

Man kunne i Det Blå Blad nr. 4-2021 i artiklen "[Nye tider, nye arbejdstidsregler – pauser](#)" læse en uddybning, eller måske rettere en præcisering, af pausereglen i Jernbaneoverenskomsten. Det fremgår af §1, stk. 3, at: "der maksimalt må udføres 5 timers arbejde uden pause i forbindelse med fremførelse." Men hvornår er der tale om fremførelse? Det havde bestemt givet anledning til en del drøftelser mellem DSB (HR og Personaleplanlægningen) og LPO. Ikke fordi vi var specielt uenige, men fordi det var vanskeligt at finde en entydig definition. Vi nåede tilbage i 2021 i fællesskab frem til, at der er tale om fremførelse når *LKF et eller andet sted i tjenesten udfører sikkerhedsarbejde i tog med førerbordet ibrugtaget*. Reglen om max. 5 timers arbejde uden pause er således gældende i alle tjenester undtagen:

- Rene rådighedstjenester (da disse, jf. [LKF-håndbogen](#), side 5, betragtes som pause)
- Kursustjenester
- Tjenester for ansvarshavende på P-rister (i Aarhus og Fredericia).

Der findes tillige et yderst begrænset antal tjenester, som alene indeholder pass-rejser (til / fra fremmed depot). Heller ikke i disse tjenester, er der krav om pause. Ovenstående med den lille krølle på halen, at [Arbejdsdirektivets](#) bestemmelse om, at "en lønmodtager med en daglig arbejdstid på mere end 6 timer har ret til en pause af et sådant omfang, at pausens formål tilgodeses", jf. direktivets §3, dog altid er gældende.

Tolkningen (i ovenstående afsnit med kursiv) blev indarbejdet i LKF-håndbogen, som blev udsendt i foråret 2021, men måske var vi ikke præcise nok? Der har i hvert fald efterfølgende været en række diskussioner om, hvordan reglen i praksis skulle anvendes. En del af uenighederne, som primært har været mellem medarbejderne i Driftscenteret og LKF, har beroet på nogle misforståelser, drevet af en antagelse om, at de 5 timer først talte, når nøglen blev sat i førerbordet.

Dette har vi ændret og præciseret, således det nu klart fremgår af den reviderede LKF-håndbog, at: "*Fremførelse defineres som sikkerhedsarbejde i / ved tog. Reglen gælder derfor i alle tjenester undtagen: rene rådighedstjenester (RDG, RDX og RDO) uden opgaver, kursustjenester, ansvarshavende på P-rister og tjenester, der alene indeholder pass-rejse (til/fra fremmed depot).*"

Og så burde alt jo være i skønneste orden, men så god er verden sjældent. Den opmærksomme læser vil bemærke tilføjelsen "(RDG, RDX og RDO) uden opgaver" efter "rene rådighedstjenester". Der er her virkelig tale om et tveægget sværd. På den ene side afliver bestemmelsen i en ideel verden en af de senere års største diskussioner mellem LKF og medarbejderne i Driftscenteret, idet samtlige "stumprådigheder" nu indgår i de 5 timer. Det er jo super, men – og der er altid et men. Man kan som LKF i udgangspunktet ikke altid selv afgøre, om tjenesten med "stumprådighed" er opstået ved, at der i en tjeneste med kørsel har været noget bortfald, som er blevet til RDX (eller RDG/RDO), eller det er en hel rådighedstjeneste (RDX, RDG eller RDO, der efterfølgende er ændret og er indlagt et antal opgaver i. Hvis man i den situation ikke kan finde en løsning med Driftscenteret, er der ikke andre muligheder end at køre tjenesten og anmelde sagen som (formodet) aftalebrud via lokalgruppen. Så må vi i Områdegruppen på først kommende brudsagsmøde afklare med ledelsen, om tjenesten oprindeligt var en "ikke-rådighed" og der dermed er tale om et aftalebrud. Og nej, ingen behøver at skrive tilbage, at det er

både indviklet og besværligt (og nok også lidt tåbeligt). Det er givetvis rigtigt – alle 3 ting – men sådan er kompromisets kunst nogle gange. Og så bliver det jo heller ikke lettere af, at vi har en administrerende direktør, der formentlig hellere vil flække en arm på langs end give nogen som helst tillidsrepræsentant kig-adgang til DSB's (læs: ledelsens) planlægnings- og disponeringssystemer.

Nå, tilbage til det med pausereglen og de maks. 5 timer uden pause. Husk, at i tjenester med fremførelse indgår alle arbejdsopgaver, herunder tjek ind, tjek ud, ophold, vente- og vendetider, mv. i de 5 timer, som derfor beregnes således:

Tjenester med én helpause	Tjenester med to delpauser
<ul style="list-style-type: none">• Fra tjek ind til pause start• Fra pause slut til tjek ud er slut	<ul style="list-style-type: none">• Fra tjek ind til start på første delpause• Fra slut på første delpause til start på anden delpause• Fra slut på anden delpause til tjek ud er slut.

Det sker med jævne mellemrum, at der enten i plangrundlaget, eller som følge af korrigerende, er en tjeneste af under 5 timers varighed. Disse tjenester skal principielt, jf. ovenstående, indeholde en pause. Hvis det skulle ske, at de ikke gør det – og det er der eksempler på – bør der faktisk indlægges en pause, som forlænger tjeneste. Udfordringen er, at pausen ikke må lægges i tilknytning til tjek ind og tjek ud. Der skal så tillige indlægges mindst 30 min. RDX (eller anden opgave) i enten tjenestens bagende eller forende. Bare for der ikke skal opstå nogen misforståelser, så kommer vi i LPO ikke til at rejse krav om pause i denne type af tjenester. Alle tjenester beregnes med 6 timer, også dem på 5 timer. Så hvorfor i al verden skulle vi så stille krav om en forlængelse, som pågældende LKF intet får for (andet end lov til at blive på arbejdspladsen), måske bortset fra en halv eller en hel nat, hvor der på en god dag er 15-20 kr. tilbage, når skatten er betalt. Vi har simpelthen ikke fantasi til at forestille os, at folk ikke hellere vil tidligere hjem og bruge hjemturen på at glæde sig over en sjælden kort tjeneste 😊.

Og så er det da også værd at bemærke, at ledelsen oplyser, at både korrigeringsmedarbejdere og driftsdisponenter er informeret om håndtering af pausereglen, herunder håndtering i forbindelse med rådighedstjenester. Hvis du alligevel oplever, at pausereglerne ikke overholdes, så kontakt driftscenteret med henblik på at finde en god løsning i mindelighed. Henvis eventuelt til bestemmelserne i LKF-håndbogen. Hjælper det ikke, så kontakt din lokale TR / lokalgruppe og anmeld sagen som aftalebrud.